

Ett dokument med ett antal praktiska riktlinjer som kan användas för att bedöma olyckor med effekter på miljön. De ska ge ansvariga myndigheter bättre möjligheter att samla in fakta på olycksplatsen och föra dem vidare till UNEP/DHA. Uppgifterna kan där användas för att ge internationellt stöd. Vissa avsnitt är av allmänt intresse;

Utdrag ur **Guidelines for environmental assessment following chemical emergencies** UN/DHA UNEP den 8 juli 1996.

1.3

Tänkbara omedelbara konsekvenser för miljö från en olycka med kemiska ämnen

inkluderar:

- utsläpp till atmosfären av giftiga eller korrosiva gaser, aerosoler eller partiklar som till slut
- skadar miljön i luften, marken eller vattnet
- utsläpp av vätskor eller fasta ämnen som negativt kan påverka mark, vatten eller dess flora och fauna
- brand eller explosioner som skadar byggnader eller den naturliga miljön

1.4

Effekterna av miljöpåverkan kan vara direkt eller indirekt, omedelbar eller fördröjd, tillfällig eller bestående. De bestående effekterna är av särskilt intresse. Skador orsakade på biotoper (växtlokal) från brand eller nedbrytbara (kortlivade och bionedbrytbara) kemikalier kan ge akut påverkan och degenereringen kan starta omedelbart. Däremot kan motståndskraftiga eller anpassningsbara arter ha förmåga att åter kolonisera skadade områden ganska snabbt. I områden med sällsynta arter kan det ta lång tid innan de åter är i ursprungligt skick.

1.5

Stabila och icke biologiskt nedbrytbara ämnen som kommit ut i miljön kan transporteras långt genom ekosystemen och upplagras i fettvävnader hos vissa växter och djur. De koncentreras genom näringskedjan till djur som lever i dess topp och kan vara giftiga för dem. En del sådana olyckor kan skapa stor obalans i ekosystemen och medverka till att viss art kommer att blomstra på andras bekostnad och därigenom orsaka en genomgripande och permanent skada i ekosystemet. Påverkan på miljön kan även utsätta människor för risker genom konsumtion av förorenade livsmedel eller vatten.

2.2.5 (sista stycket)

För olyckor med kemiska ämnen som påverkar den naturliga miljön är den troliga tiden för att området, utan insatser, ska återgå till "nära samma status" som ursprungligt en viktig faktor. Det kommer att bero på typen, känslighet, mångfald, mängd och tillväxtprocessen hos berörda arter. Nära samma status som ursprungligt i detta sammanhang avser inte bara att skilda arter av växter eller djur har återvänt utan att deras respektive ålder- och storleksfördelning samt övriga levnadsförhållanden är mer eller mindre som de var innan olyckan. Om den förutsedda tiden för detta är längre än 15 år för marklevande arter och 5 år för vattenlevande arter kan det anses som "en långsiktigt skada" även om kortare tider i bland kan vara tillämpliga.